

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E

cu privire la admiterea recursului

în cauza civilă

CÎ „Agrostoc” împotriva GȚ „Ciofu Mihail”, intervenient accesoriu Valeriu
Tarnovschi

(încasarea datoriei, penalității și a dobânzii de întârziere)

împotriva încheierii din 26 februarie 2026 a Curții de Apel Nord,

(Dosarul nr. 2rc-41/26
PIGD Nr. 2-17046794-01-2rc-09072026)

Procedura de apel încetată în temeiul art. 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă. Instanța de apel nu a elucidat efectele radierii gospodăriei țărănești asupra raportului juridic litigios și nu a examinat problema succesiunii în drepturi. Recurs admis. Încheiere casată. Problema restituită spre rejudecare.

Judecătoria Drochia, sediul Central (jud. R. Chistruga)
Curtea de Apel Nord (jud. S. Grosu, A. Țihonschi, M. Sajin)

8 octombrie 2026
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul declarat de avocatul Vitalie Ciofu, în interesele GȚ „Ciofu Mihail”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte*,
Ana Cucerescu,
Gheorghe Stratulat, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 25 iulie 2017, CÎ „Agrostoc” a depus cerere de chemare în judecată împotriva GȚ „Ciofu Mihail”, intervenient accesoriu Valeriu Tarnovschi, solicitând încasarea:

- i. datoriei în mărime de 113 002,36 lei;
- ii. penalității în sumă de 40 680 de lei;
- iii. dobânzii în mărime de 15 647,82 lei;
- iv. cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii, în sumă de 5 081 de lei.

2. La 16 aprilie 2021, reclamanta CÎ „Agrostoc” și-a concretizat pretențiile, solicitând încasarea de la GȚ „Ciofu Mihail”:

- i. datoriei în mărime de 113 002,36 lei;
- ii. dobânzii de întârziere în mărime de 56 354,82 lei;
- iii. cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii, în sumă de 5 081 de lei.

3. Prin hotărârea din 28 martie 2025 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la GȚ „Ciofu Mihail” în beneficiul CÎ „Agrostoc” suma de 113 002 lei și taxa de stat în mărime de 3 390 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă.

4. La 17 aprilie 2025, avocatul Vitalie Ciofu, în interesele GȚ „Ciofu Mihail”, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central din 28 martie 2025, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

5. Prin încheierea din 21 iulie 2025 a Curții de Apel Nord, apelul a fost acceptat spre examinare și a fost intentată procedura în instanța de apel.

6. La 16 octombrie 2025, avocatul Vitalie Ciofu a prezentat instanței de apel certificatul de deces al lui Mihail Ciofu, potrivit căruia acesta a decedat la 19 septembrie 2025, precum și decizia din 30 ianuarie 2025 privind radierea GȚ „Ciofu Mihail” din Registrul de stat al gospodăriilor țărănești.

7. Reprezentantul apelantei a solicitat suspendarea examinării cauzei până la finalizarea procedurii succesorale și identificarea succesorilor în drepturi ai lui Mihail

Ciofu, invocând că procedura succesorală fusese deschisă, însă certificatul de moștenitor nu fusese încă eliberat.

8. În cadrul ședinței de judecată din 12 februarie 2026, CÎ „Agrostoc” a solicitat încetarea procedurii de apel în temeiul art. 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă, susținând că apelul a fost declarat după radierea GȚ „Ciofu Mihail”, iar avocatul Vitalie Ciofu nu mai era în drept să declare apel în numele acesteia.

9. Prin încheierea din 26 februarie 2026 a Curții de Apel Nord s-a încetat procedura de apel intentată în baza cererii de apel declarate de avocatul Vitalie Ciofu, în interesele GȚ „Ciofu Mihail”.

10. Instanța de apel a reținut că GȚ „Ciofu Mihail” a fost radiată din Registrul de stat al gospodăriilor țărănești la 30 ianuarie 2025, iar apelul a fost depus la 17 aprilie 2025. Din acest motiv, Curtea de Apel Nord a considerat că avocatul Vitalie Ciofu a declarat apelul în numele unei entități care nu mai avea capacitate procesuală și, prin urmare, nu era în drept să exercite calea de atac.

11. Totodată, instanța de apel a reținut că gospodăria țărănească nu are personalitate juridică distinctă de cea a membrilor săi și că drepturile, obligațiile și litigiile acesteia urmează a fi preluate de fondator sau de membrii gospodăriei. Cu toate acestea, a considerat că, deoarece fondatorul nu a solicitat substituirea procesuală până la declararea apelului, avocatul nu mai era în drept să declare apel în numele gospodăriei radiate.

12. Cu privire la decesul lui Mihail Ciofu, survenit la 19 septembrie 2025, Curtea de Apel Nord a considerat că succesorii acestuia nu puteau prelua procesul în faza de apel, deoarece cererea de apel fusese depusă de o persoană care nu era în drept să o declare.

13. La 12 martie 2026, avocatul Vitalie Ciofu, în interesele GȚ „Ciofu Mihail”, a declarat recurs împotriva încheierii din 26 februarie 2026 a Curții de Apel Nord, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei spre examinare instanței de apel.

14. În susținerea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a ținut cont de particularitățile statutului juridic al gospodăriei țărănești și de faptul că, potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), gospodăria țărănească are statutul juridic de persoană fizică.

15. Recurenta a susținut că, în condițiile în care Mihail Ciofu a decedat în timpul examinării apelului, iar raportul juridic litigios are caracter patrimonial și admite succesiunea în drepturi, instanța de apel urma să suspende procesul până la determinarea moștenitorilor, în conformitate cu art. 260 alin. (1) lit. a) și art. 262 lit. a) din Codul de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

16. Articolul 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă,
„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

17. Articolul 425 din Codul de procedură civilă:
„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

18. Articolul 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:
„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

19. Articolul 427 lit. b) din Codul de procedură civilă:
„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:
b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”

20. Articolul 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă:
„(4) După primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că:
b) cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.”

21. Articolul 70 alin. (1) din Codul de procedură civilă:
„(1) În cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.”

22. Articolul 260 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:
„(1) Instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul: a) decesului sau reorganizării părții în proces ori a intervenientului principal dacă raportul juridic litigios permite succesiunea în drepturi.”

23. Articolul 262 lit. a) din Codul de procedură civilă:
„Procesul se suspendă:
a) pînă la determinarea succesorului în drepturi al persoanei juridice ieșite din proces sau pînă la determinarea moștenitorului sau desemnarea persoanei împuternicite să acționeze în numele masei succesoriale (executor testamentar care are împuterniciri de administrare, custode sau administratorul masei succesoriale desemnat de notar ori administratorul insolabilității masei succesoriale) - în cazurile prevăzute la art.260 alin.(1) lit.a). Moștenitorul nu este obligat să continue procesul pînă la acceptarea moștenirii sau pînă la expirarea termenului de renunțare la moștenire.”

24. Articolul 3 alin. (1) din Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier):
„(1) Gospodăria țărănească are statutul juridic de persoană fizică.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Completul de judecată constată că încheierea contestată a fost pronunțată la 26 februarie 2026, iar recursul a fost declarat la 12 martie 2026 de avocatul Vitalie Ciofu,

în interesele GȚ „Ciofu Mihail”. Prin urmare, recursul a fost depus în termenul prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

26. Examinând recursul în raport cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi admis, reieșind din următoarele considerente.

27. Completul de judecată reține că temeiul determinant pentru încetarea procedurii de apel l-a constituit constatarea Curții de Apel Nord potrivit căreia, la momentul declarării apelului, GȚ „Ciofu Mihail” fusese deja radiată din Registrul de stat al gospodăriilor țărănești, iar avocatul Vitalie Ciofu nu mai era în drept să exercite calea de atac în numele acesteia. Completul de judecată consideră această concluzie prematură.

28. Este cert că GȚ „Ciofu Mihail” a fost radiată din Registrul de stat al gospodăriilor țărănești la 30 ianuarie 2025, în timp ce apelul împotriva hotărârii primei instanțe a fost declarat la 17 aprilie 2025.

29. Totuși, instanța de apel urma să examineze aceste împrejurări prin prisma particularităților statutului juridic al gospodăriei țărănești și a naturii raportului juridic litigios, iar nu să limiteze analiza la simplul fapt al radierii acesteia din registru.

30. Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 1353/2000, gospodăria țărănească are statutul juridic de persoană fizică. Totodată, potrivit art. 4 alin. (2) din aceeași lege, membrii gospodăriei țărănești poartă răspundere solidară nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul lor, cu excepția bunurilor care, potrivit Codului de procedură civilă, nu fac obiectul urmăririi.

31. De altfel, însăși Curtea de Apel Nord a reținut în încheierea contestată că gospodăria țărănească nu are personalitate juridică distinctă de cea a membrilor săi și că drepturile și obligațiile aferente activității gospodăriei sunt legate de fondatorul și de membrii acesteia.

32. În asemenea circumstanțe, înainte de a concluziona că declararea apelului după radierea gospodăriei atrage în mod inevitabil incidența art. 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel urma să stabilească ce efecte juridice a produs radierea GȚ „Ciofu Mihail” asupra raportului juridic patrimonial litigios, care este situația drepturilor și obligațiilor acesteia după radiere și dacă era incidentă instituția succesiunii procesuale reglementată de art. 70 din Codul de procedură civilă.

33. Aceste împrejurări sunt cu atât mai importante cu cât cauza vizează un raport juridic cu caracter patrimonial, susceptibil, în principiu, de succesiune în drepturi.

34. Completul de judecată observă, de asemenea, că la momentul declarării apelului, la 17 aprilie 2025, Mihail Ciofu era în viață. Decesul acestuia a survenit ulterior, la 19 septembrie 2025, în cursul examinării cauzei în apel.

35. Din momentul în care instanței de apel i-a fost adus la cunoștință decesul lui Mihail Ciofu și existența unei proceduri succesoriale, aceasta urma să examineze problema prin prisma art. 70, art. 260 alin. (1) lit. a) și art. 262 lit. a) din Codul de procedură civilă.

36. În acest context, Completul de judecată relevă practica Curții Supreme de Justiție expusă în decizia nr. [2r-196/25](#), în care Curtea a reținut că instanța de apel, fiind informată despre decesul unei părți, urma să stabilească dacă raportul juridic material litigios admite succesiunea în drepturi și să întreprindă măsuri suficiente pentru clarificarea situației succesoriale. Curtea Supremă de Justiție a subliniat că succesiunea în drepturi, potrivit art. 70 alin. (1) din Codul de procedură civilă, este posibilă în orice fază a procesului.

37. În cauza menționată, constatând că succesorii erau deja determinați, Curtea Supremă de Justiție a dispus succesiunea în drepturile procesuale ale persoanei decedate, a casat încheierea instanței de apel și a restituit cauza pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

38. Acest raționament este aplicabil și în prezenta cauză. Curtea de Apel Nord cunoștea despre decesul lui Mihail Ciofu și despre existența procedurii succesoriale, însă a exclus posibilitatea succesiunii procesuale exclusiv din considerentul că apelul fusese declarat după radierea gospodăriei țărănești.

39. O asemenea concluzie nu putea fi formulată înainte de clarificarea efectelor încetării activității GT „Ciofu Mihail” asupra drepturilor și obligațiilor deduse judecății, precum și înainte de stabilirea succesorilor lui Mihail Ciofu în urma decesului acestuia.

40. În aceeași ordine de idei, în decizia nr. [2ra-780/24](#), Curtea Supremă de Justiție, examinând problema dreptului reprezentantului de a declara apel, a reținut necesitatea elucidării circumstanțelor referitoare la existența și întinderea împuternicirilor acestuia, înainte de aplicarea consecințelor procesuale prevăzute de art. 369 alin. (1) lit. d) sau, după caz, de art. 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă. Curtea a constatat că neelucidarea acestor circumstanțe determinante impunea casarea actului instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare.

41. Prin urmare, aplicarea art. 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă presupune o constatare certă că apelul a fost declarat de o persoană care nu avea dreptul să îl declare. O asemenea consecință procesuală nu poate fi întemeiată pe o apreciere incompletă a statutului părții și a raporturilor de reprezentare ori de succesiune în drepturi.

42. Curtea de Apel Nord nu a stabilit efectele radierii GT „Ciofu Mihail” asupra drepturilor și obligațiilor deduse judecății, persoanele îndreptățite să continue procesul, dacă raportul juridic litigios admite succesiunea în drepturi și nici efectele procedurii succesoriale deschise după decesul lui Mihail Ciofu.

43. În aceste condiții, concluzia Curții de Apel Nord potrivit căreia succesorii lui Mihail Ciofu nu puteau prelua procesul deoarece apelul fusese declarat de o persoană care nu era în drept să îl declare anticipatează însăși problema care trebuia examinată.

44. Instanța de apel a dedus lipsa dreptului de a declara apel din radierea gospodăriei, fără a stabili în prealabil efectele acestei radieri asupra raportului litigios și asupra titularului drepturilor și obligațiilor procesuale.

45. Completul de judecată subliniază că, la această etapă, nu se impune concluzia că avocatul Vitalie Ciofu era în mod necesar în drept să declare apel în numele GȚ „Ciofu Mihail” după radierea acesteia și nici stabilirea directă de către instanța de recurs a persoanelor care trebuie introduse în proces în calitate de succesori.

46. Aceste aspecte necesită elucidarea circumstanțelor de fapt și verificarea actelor referitoare la încetarea activității gospodăriei, componența membrilor acesteia, situația drepturilor și obligațiilor după radiere și procedura succesorală deschisă după decesul lui Mihail Ciofu.

47. Așadar, Completul de judecată nu exclude aplicabilitatea art. 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă, însă constată că această normă a fost aplicată prematur, fără elucidarea circumstanțelor determinante pentru stabilirea persoanei îndreptățite să continue procesul.

48. În consecință, Completul de judecată ajunge la concluzia că încetarea procedurii de apel a fost dispusă prematur, iar omisiunile constatate nu pot fi înlăturate de instanța de recurs, deoarece presupun stabilirea unor circumstanțe de fapt și aprecierea probelor relevante pentru determinarea succesiunii în drepturi.

49. La rejudecare, instanța de apel urmează să înlăture omisiunile constatate, să clarifice efectele juridice ale radierii GȚ „Ciofu Mihail” asupra raportului juridic litigios și, ținând cont de decesul lui Mihail Ciofu și de procedura succesorală deschisă, să examineze problema succesiunii procesuale prin prisma art. 70, art. 260 alin. (1) lit. a) și art. 262 lit. a) din Codul de procedură civilă.

50. În acest sens, instanța de apel urmează să țină cont de faptul că, potrivit jurisprudenței Curții Supreme de Justiție, succesiunea procesuală este posibilă în orice fază a procesului, iar existența unui caz de ieșire a părții din raportul juridic litigios obligă instanța să clarifice problema succesiunii înainte de adoptarea unei soluții care împiedică examinarea căii de atac.

51. Prin urmare, Completul de judecată consideră necesar să admită recursul declarat de avocatul Vitalie Ciofu, în interesele GȚ „Ciofu Mihail”, să caseze integral încheierea din 26 februarie 2026 a Curții de Apel Nord și să restituie aceleiași instanțe spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

52. În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Admite recursul declarat de avocatul Vitalie Ciofu, în interesele GȚ „Ciofu Mihail”.

Casează integral încheierea din 26 februarie 2026 a Curții de Apel Nord, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de CÎ „Agrostoc” împotriva GȚ „Ciofu Mihail”, intervenient accesoriu Valeriu Tarnovschi, cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii și cheltuielilor de judecată, și restituie Curții de Apel Nord spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Diana Stănilă

Judecători

Ana Cucerescu

Gheorghe Stratulat